

DÉLVIDÉKI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Megjelenik csütörtökön és vasárnapon.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sziiden József könyvnyomdája, Lugos (Vértes-palota).

Felelős szerkesztők:

Dr. Haus József és Dr. Fränkl Béla.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési árak

(hához küldve vagy bérmentes postai szétküldéssel):

Egész évre . . . 16 kor. | Negyedévre . . . 4 kor.
Félévre . . . 8 . | Egyes szám ára 16 állér.

Politikai levél.

Budapest, 1902 december 29.

Lehet, hogy a mikor jelen soraim a »Délvidéki Lapok« hasábjain megjelennek, már meg lesz Ausztriával a kiegyezés. Ma ez a kérdés dominálja az országot s a fővárosban a nyugtalanság és izgatottság tetőpontját érte el. Hivatolt és nem hivatolt politikus erről beszél, erről tárgyal. A hányszor a telefon csilingel, döntő választ remél a közönség. Pedig tökéletesen indokolatlan ez a láz, ez a nyugtalanság. Mert akár gratulálhatunk újév napján Széll Kálmánnak a kiegyezés létrejöttéhez, — akár nem, az ország helyzete ez által sem jobbra, sem rosszabbra nem fordult. Ha a tárgyalások a két ország kormányai között a szilveszteri éjjel forgásig be nem fejeztetnek; ha Körber ur tovább makacskodik, kormányelnökünk pedig tágitani nem fog — a mint hogy nem is fog —, ebből legfeljebb azok kovácsolhatnak fegyvert, a kik felelőtlenül, ötletszerűen szokták a legfontosabb állami kérdéseket a felszínre hozni, a kik egy Nessi-kérdéssel vetítik haza választóikhoz a személyvesztés tükrével a saját árnyuk politikai arcmását, — a kik nem átallották, alapos megvitatás álarca alatt az indemnity tárgyalásakor a valóságos obstrukciót üzni a parlamentben akkor, a mikor az obstrukció bűn volt. — Ez esetben tehát majd megint a »paktum-szegés« lesz a faltörő kos, melylyel a kormányelnök erősségét ostromolják.

Lehet, hogy Széll Kálmán elhozza újévi ajándékkul a kiegyezést. De hiszen akkor sincs még kiegyezés. Akkor is csak a két kormányelnök megállapodásáról lehet csak szó! Kiegyezés csak akkor lesz, ha az a két parlament által letárgyalatik és elfogadtatik.

A dolog természeténél fogva és a helyes politikai felfogás szerint a tárgyalások a mai napig a titok pecsétjével vannak lezárva.

Am azért, dacára ennek már agitálni kellett. Sejtik, — és jól sejtik, hogy a megállapodás létre fog jönni, mert létre kell jönnie. Hát kiragattak jelszavakat: Borvám-klausula, ipari tulsuly, kiaknáztatásunk Ausztria részéről.

A borvám-klausula egy konkrét kérdés, a törvényhozásnak lesz alkalma vele foglalkozni. A nagy kérdéseket azonban, hogy mennyire versenyezhetünk ipar dolgában Ausztriával, mennyire aknáz majd ki bennünket Ausztria, — törvényekkel, — egyedül törvényekkel és paragrafusokkal megoldani nem lehet. Gazdasági kérdésekről lévén szó, — minden ország gazdasági

ereje utóvégre is függ attól: minő kincseket adott a természet az országnak, minő értelemmel, munkával, szorgalommal és vállalkozási szellemmel tudja az ország népe a természetadta kincseket felfedezni, felhasználni, feldolgozni és értéküket szászorozni.

Dolgozunk és vállalkozunk! Legyünk intenzív agráriusok és éjjelen át, önként ölünkbe hull az ipar az ő temérdek gazdagságával.

Ausztriában ma a cseh és német hegemonia kérdése fogja le az erőket. Bár nem jelszavam, hogy Ausztria gyengítése nekünk érdekünkben áll, — de hát least non least, — ragadjuk meg az alkalmat és »aknázunk ki mi Ausztriát«!

Dr. Haus József.

A katonai büntetőjog reformja.

Az új katonai büntető eljárás tervezetét a múlt hetekben átvizsgálta egy bizottság, amelyben az igazságügyminiszteriumot Töry miniszteri tanácsos és Balogh Jenő egyetemi tanár, a honvédelmi miniszteriumot pedig Hans Károly tábornok hadbíró képviselte. A közös hadügyminiszter a bünvádi perrendtartás tervezetét már régebben megküldötte a magyar kormánynak, de még jó idő fog eltelni, míg a magyar kormány közölheti a közös hadügyminiszteriummal a tervezet ellen való észrevételeit; azt azonban beavatott körökben már most hangsúlyozzák, hogy a tervezet csak nagyon kis mértékben foglalja magában a modern katonai igazságszolgáltatás követelményeit. Ezt már abból következtetik, hogy nem a katonai büntetőjog, hanem egyelőre csak a katonai bünvádi eljárás reformjáról van szó. Hir szerint ebben az eljárásban is a nyilvánosság elve csak igen hiányosan van érvényre juttatva.

Szinészetünk.

Ha nagykereskedőink egyike üzletét Orsovára vagy Buztásra helyezné át, félév után vagy még előbb is bizton liquidálhatna. Valamint a Korzó-kávéház is sokkal kevesebb törzsvendégnek örvendhetne az oraviczai főutczában, mint itt a csobogó Temes mellett. A »Délvidéki szinkerület« gyámolító köre azonban kiterjed Orsovára is, Buziásra is, Oraviczabányára is. Hogy boldogulhatna tehát a szerencsétlen igazgató?

Hogy ez az ő baja? Nem, a mienk.

Közbeszúrom még és határozottan hangsúlyozom, hogy ezen cikik éle nem a jelenleg városunkban működő szintársulat ellen irányul. Deák ur társulata, ha nem is sokkal kiválóbb, de mindenesetre nem rosszabb az előző években itt működ-

dött társulatoknál. Csakhogy Deák urnak nem szolgálhatnak zsinormértékül a mi speciális viszonyaink. Számolnia kellett kerületének kevésbé tehetős városaival is, a hol a szinpadot — antik recipe szerint — a korcsma egy üres helyiségében kell felállítani és a közönséget a legkétségbeejtőbb módon összetoborzani.

Társulatát pedig virágvasárnaptól virágvasárnapig kell szerződtenie és pedig a kettős könyvvitel elemi szabályai szerint különös tekintettel a hét vagy még több sovány hónapra, melyeket Lugosnál kisebb városokban kell kibőjtölnie.

A tanulság? Freytag zsurnalistájának kissé módosított régi jó tanácsa szerint: *Sutba a szinkerülettel!*

Emancipáljuk magunkat a szinkerülettől, a mely minden ellenszolgáltatás nélkül a legsúlyosabb terheket rója a vállainkra.

Ritka városnak van olyan intelligens, a művészetekért rajongó, irodalmat, zenét, színészetet legmelegebben pártoló közönsége, mint nekünk. A nemzetiségi viszonyok okozzák, hogy egész csomó foglalkozásban és hivatásban tulprodukczióknak örvendünk. A legkülönbözőbb nemzetiségekből van orvosunk, ügyvédünk, mérnökünk, iskolázott nagy műveltségű kereskedőnk, világlátott, gyakorlott iparosunk. És ha a létért való küzdelmet a tulprodukczió meg is nehezíti, másrésztől városunk szellemi nivóját hatalmasan emeli.

És még egy fontos momentum.

A legkellemesebb vasuti összeköttetésünk van fővárosunkkal, Béccsel, Bukaresttel.

Módunkban áll a legkiválóbb műveket a legjobb előadásban élvezni. És ha a fácsánsült nem mindennapi eledel, a cigánypecsenye sem az. Igaz, a »Délvidéki szinkerület«-ben vezető szerepet játszunk, de a magunk részéről — ha módunkban állana — a temesvári, aradi vagy szegedi szintársulat gyakorlott összejátékát, fényes kiállítását élvezni, — készséggel betörődnénk a tán kissé még subordinált viszonyba is.

A becskerekiek már lazítottak a »Délvidéki szinkerület« kötelékén — kétségkívül nagy előnyükre. Szinműgyámolító egyletünknek példájuk követését sürgősen ajánlom.

Legyünk már egyszer arra a szegény közönségre is tekintettel, mely jó az adakozásra, jó a végnélküli áldozathozatalra és egy kis ellenszolgáltatást busásan kiérdemlett tőlünk.

Dr. Fränkl Béla.

Városi közgyűlés.

(g.—j) A megnyugtató hit és a véremes remények bizonyos nemével eltelve, teljes bizalommal tekintünk városunk jövője elé, ha felidőzzük magunkban városi képviselő-testületünk folyó hó 27-én tartott közgyűlésének lefolyását. Mert a tárgyalások higgadt menetétől eltekintve, két oly nagyfontosságú ügy került ezuttal szőnyegre, melyek bármelyike gazdasági helyzetünket nemcsak hogy javítaná, hanem egy hatalmas lépéssel is előre vinné. Szóvá tetetett ugyanis egy selyemfonoda s egy tűzéraktanya építése; előbbiről külön cikkben is megemlékezni helyén valónak találjuk.

Ugyanakkor azonban óva intünk kell v. képviselő-testületünket a tulkapásoktól s legyünk résen, nehogy a közérdek politikai pártédekké fajuljon. Mert amint Tomics Virgil képviselő-testületi tag helyesen megjegyezte, az ugyan nem baj, hogy városunkban pártok állanak egymással szemben, bűnné ez csak akkor lesz, ha a pártok politikai törekvéseiket viszik a küzdőterre.

A közgyűlésről különben a következőkben számolunk be:

A folyó hó 27-ére kitűzött v. képviselő-testületi közgyűlés d. u. 3 órakor vette kezdetét. Miután Popetz helyettes polgármester, ki a gyengékedése miatt távollevő polgármester helyett elnökölt, a meglehetősen szép számban összegyűlteket üdvözölte, dr. Floreszku Döme v. főjegyző felolvasta a polgármesteri jelentést.

Tomics Virgil képviselő-testületi tag erre vonatkozóan megjegyzi, hogy a marha-záratok körül tanusított óvintézkedések helytelenek. Reámutat egy-nehány konkrét esetre s azon nézetének ad kifejezést, hogy a törvény rideg szakaszaihoz való ragaszkodás e tekintetben czélhoz nem vezet, gazdasági szempontból a bevett eljárás sérelmes és ajánl utat-módot keresni a helyes megoldásra. Majd a szabadelvű párt elfoglalt álláspontját rosszalja.

— Ne vigyük — ugymond — a közérdek szolgálatában, politikai pártédeket a küzdőterre. Ez itt nem helyén való s következményei károsak.

Egyebekben a közgyűléssel egyetértőleg a jelentést tudomásul veszi.

A jövő év költségvetése jóváhagyatott asszal, hogy Udria kegydíja, annak elhalálózása folytán, a budgetből töröltetik.

Az utak kövezésére a mérnöki hivatal jelentése szerint 1193 garmat kavicsra van szükség; beszerzésére 4796 korona van előirányozva. Az árlejtés kiírása határozatiag kimondatik.

A képviselő-testület a jövőre is a jelenlegi tagokból sorakozik. Néhai Schieszler Kálmán helyett Zsuku Kornél asztalos-mesternek bevéltatása egyhangulag elfogadtatott.

A városi közgyám abbeli kérelmének, hogy az új közigazgatási rendszer 1903. év január 1-én való életbeléptetésével felmerült módosítások eszközöltetésére segély engedélyeztessék, hely adatik. A tanács javaslatára ugyanis hat hónapra, a városi gyámpénztár tartalék-alapja terhére, egy díjnoki állás 2 korona napi-díjjal engedélyeztetik.

Giczuleszku Toma azon kérelmére, hogy a város tulajdonát képező ingatlana, melyen ő építkezett, neki örökáron eladassék, 1903 február hó 9-én tartandó rendkívüli közgyűlésen fog érdemleges határozatot hozni.

A tűzoltói előfogatok tárgyában Matei George és Stan Vaszilie ajánlata, kik 2 pár lovat 940 korona évi díj fejében előállítanak, egyhangulag elfogadtatik.

A tűzifa biztosítására 2 ajánlat érkezett. Bäumel Ignác 5:36 K., Holeczner Gyula 6:60 K.-át kér köbméterenként. Bäumel ajánlata lévén a kedvezőbb, az elfogadtatik.

Szegény tanulók segélyezésére a pénzügyi szakbizottság javaslatára 400 korona megszavaztatik.

Hajdu Emilia óvónőnek, ki 7 évi szolgálat után betegsége miatt állásától megválnia kényszerült, kérelmére egy- és mindenkorra 100 korona segély szavaztatik.

A sokszorosító gépnél alkalmazott Aládi 100 korona segély iránti kérelme elutasítottatott. Dr. Fränkl Nándor képv. tag indítványára a

Az E. K. E. azon felhívása, hogy a város 200 koronával alapító tagként az egyesülethez csatlakozzék, visszautasítottatott.

Özv. Tukuliané segély iránti kérelme tekintetbe nem volt vehető. Különben is az özvegy szép nyugdíjat élvez.

A pénzügyi szakbizottság javaslata az 1820-ból eredő s így elévült 44716 korona követelés leírását illetőleg elfogadtatik. Névszerinti szavazással a közgyűlés elrendeli ugyanis, hogy a törvény szerint már elévült összegek leírassanak végkép, a többiek, mint kétes követelés, továbbra is nyilvántartatnak.

A Magyar Király szálló számára beszerzett függönyök 750 koronáért szállítottak. A villanyos világítás bevezetésére előirányzott 4429 koronából 427 korona megtakarítása elismerőleg tudomásul vétetett.

Több behajhatatlanná lett kórházi költség leiratik.

Peja György abbeli kérelme, hogy a város tulajdonát képező telken felépült házának telekkönyvezését megengedje, tudomásul vétetik. Érdemleges elintézés a legközelebbi közgyűlésen fog hozatni.

Neuwirth Adolf felfolyamodása a reá 4 tehene után 5 évre kivett 200 korona legelőbérből 160 koronának leiratása iránt, készséggel helyt nyer. Mert kitünt, hogy Neuwirth-re, ki a közlegelőben társtulajdonos, a 160 korona tényleg illetéktelenül vettetett ki.

Bésán Mihály a »Binis«-ben fekvő ingatlanok hivatalból vagy magánaton való telekkönyvi tisztázását sürgeti. Bésán azt vitatja ugyanis, hogy a »Binis«-ben ki sem tudja teljes határozottsággal, hogy hol s melyik voltaképen a tulajdona. Így azután gyakran megesik, hogy egyik-másik gazda illetéktelenül fizeti egyes földrészek után az adót, bitorolja azokat.

A közgyűlés ezek alapján utasítja a tanácsot, hogy legjobb belátása szerint és sürögösen tegye meg a kellő intézkedéseket.

Mayer tanácsos előadja, hogy Lugoson egy selyemfonoda s tűzéraktanya építése vétetett tervbe. A közgyűlés tárgysorozatába ez időszertint még nem volt felvehető, mert az illetékes helyen csak kevéssel a közgyűlést megelőzőleg

TÁRCZA.

Mese

melyben nem történik semmi.

I.

Mélyen a föld alatt vöröslő üregben
Gépörjások lelkét, fűti hej a kazánt
Csupasz mellén csak úgy cikáz, villog, lebben
A sárga forró fény égő zománcz gyanánt;
Olvasztó gőzt lehel a nyilttorkú katlan,
Súg a zarátnok s ő fűt-fűt szakadatlan.

Szűnóra harangja vasrácsan bekondul,
Lassan vízbe mártja izzó szénvonóját
S fölszedve czókmókját füledt agygyal indúl
Lomhán csoszogva a sötét folyosón át
S míg veritéke hull s fejében fő vére
Kibotorkál ő is az udvar jegére.

Ott megáll, körülnéz; még nem lát, oly kába;
Térde lám meghajlik, akár rokkant lenne
Vállát a csúf hideg főlhúzza nyakába
S nehéz kérges ökle lóg, mikéntha benne
Mázsás teher ülne s mely annyira fáradt
Kemény ólomsúlylyal húzná le a vállat.

II.

— De mi nyers zsiabongás haragos zaj támadt?!
Nem csak ő vörös már, szász arcz rőt a vértől!
Nehezen ért szót, hogy vak düh magyarázgat:
»Levontak már megint!« — »Levonnak a bérből!«

»Levonnak?!« — Mennyi ez rongyba' meg
kenyérbe'?

Újján számlálgatja s odalép a körbe
»Éhség az!« »Csupaszság!« — s szeme lábbad
v é r b e

S a számoló új mind göresősül ökölbe!

»Pangás, üzem, verseny! istenverte szavak!
»Kereslet, levonás, túltermelés.« — Átok!
»Csak a munkás szenved, láthatja ki nem vak!
»Bűnös bölcsességgel ilyet kitaláltak!«

Oszolnak, fogadják: szerszámhoz nem nyúlnak;
Fönt az ólmos égen taszigálva egymást
Nehéz komor felhők zordonnan vonú'nak
Köd fekszi a földet mint kopott rossz palást.
Mely alól kilátszik, mit takarni kéne
Itt csillogó ablak, ott a hó fehére.

III.

Ködön át világít díszes kávéháznak
Fénybenúszó roppant tükörüvegglapja
Ottbe' vígan vannak, mulatnak, kártyáznak
Kaczé: szépnek léhanép a levét csapja.

Megáll ott és benéz a munkátlan munkás;
Hej be szépen száll föl a szivarok füstje!
Kékes mint az ámbra! Az élet itt de más!
Csillog az aranylécz, a padmaly ezüstje!

Mi boldog lehet az, aki így henyélhet,
Dagadó diványon a kényelem ölen
Aranyfűstben ringva gondok nélkül élhet!
»Csak egyszer próbálnám, de boldog lennék én!«

Ám hirtelen mi kín húzza össze torkát?
»Nem!« »Ez igaztalan!« — Hogy senyved,
nyomorog
Öt porontya otthon! — »Rabolni, ölni hát?«
S már megrándúl karja, szeme vérbe forog.

Az ő asszonya biz nem metszhet kenyeret
Az apró hadnak, kik ráják ökleiket,
Éhen hal a kölyök, kit ő is csak szeret!
Rabolni, ölni hát! — ha a sors már siket!

És indúlna . . . de a tükörfényű üveg
Forró lehetőül már zúrós homályba fúl;
A ködös alaphól zord kép ijeszti meg
S előtte riasztó látványnyá alakúl.

Érezsorompót lát ott, melyről bilincs fityeg
Ez a törvény, melynek sujtó hatalma nyom,
És lát szuronyerdőt, fényes éle hideg,
Aczeltüskés sünt lát, s ez a társadalom.

Meghátrál, elindúl és ödöngve ballag
Szíve merő keserv, agya olyan kába!
Czélátlan lábnyom átvágja a havat
S kongó lépte elvész a bús éjszakába.

Dr. Handler Simon.

közgyűlés 60 korona havi fizetést állapít meg s az összeget a városi tisztviselők ez évben rendszeresített fizetésének foganatosításáig visszamenőleg kiutalni elrendelni.

Juthattak megállapodásra. Kéri azért a képviselő testületet, hogy az ügyek sürgős voltára való tekintettel, elvben fogadja el az indítványt.

A közgyűlés az indítványt magáévá teszi s a további tárgyalásokra a tanácsot felhatalmazza.

Heves discussiót keltett a Rnszalin Elena s társa ajánlata, kik a kisajátítandó vizimalmokat 1500 koronáért hajlandók a városnak átengedni. Az ajánlat elvben elfogadtatik, de tulsoknak tartja Rnszalin Elena s társa köve-elését s utasítja a tanácsot, hogy folytasson nevezettekkel újabb tárgyalást.

A vizimalmok kisajátítása nagyon szükséges. Legfőbb ideje is már. Siessünk hát.

Néhány jelentéktelen dolog gyors elintézése után a közgyűlés 2 1/2 órai vitatkozás után véget élt.

UJDONSÁGOK.

Lugos, decz. 31.

Tájékoztató.

Január I. Izz. hitközség közgyűlése d. u. 3 órakor.

Január II. Lugosi Iparosok Dalkörének évi rendes közgyűlése az egyesület saját helyiségében. Kezdeté d. u. 3 órakor.

T. olvasóinknak boldog újévet kívánunk!

Személyi hír. Marsovszky Árpád Lugos város polgármestere, mint résztvevővel értesülünk, már több mint egy hete szobáját őrizni kénytelen. Gyengélkedése azonban nem komoly. Néhány nap mulva influenzájából felgyógyul.

Nemesség-adományozás. Ő fel-sége személye körüli magyar minisztere elő-terjesztése folytán S v á b Károly főrendi házi tagnak és törvényes utódainak, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar nemesség-et »gavosdia« előnévvel díjmentesen adomá-nyozta. A nagyerdemű kiváló hazafit itt szü-kebb hazájában a legmelegebben üdvözljük!

Frázisok.

Van egy égszinkék szemű, szőke, de rend-kivül ezinikus barátom, kinek gyönyörűsége telik abban, ha az ő kedves, de mégis kegyetlen gunyjával végig ostoroz minden ujságíró a — frázisokért.

Az én égszinkék szemű, szőke barátom a vezérczikktől az apró hirdetésekig megkritizálja a lapot s hangosan felkaczag, ha a novella-hősnőt Zoraidának hívják, ha a haja bogárfekete, a dereka darázs, ha a keble márvány, ha a selymes puha fészkek csendjét kinos zokogás veri fel s ha a széles mellű idegen ur hideg előkelő-séggel veri le a cigarettá hamúját s a történet elmondásához kezd.

— Frázisok! — mondja a kékszemű szőke s a szemembe kaczagja, hogy én nem vagyok külön a többinél és én is frázisokban utazom.

És hiába minden tiltakozás, a kaczagó édes leány pontról-pontra beigazolj mindent, a mit állít s egyéb expediens nincs számomra, mint esküvel fogadni, hogy soha többé nem írok frázist.

És azt hiszik önök, hogy ez lehetséges? Tagadom. Frázis nélkül nincs novella, nincsen vezérczikk, de még egy parányi ujdonságozska sem.

Hanem ha így nyilatkozom a kékszemű szőke előtt, azt érem el, hogy a fentebbi hang-zatos kijelentésemet is frázisnak, még pedig igen kopott frázisnak titulálja.

Pedig hát én bebizonyítom, a mit állítok. Kezdjük a novellán.

A novellák színhelye a »kaczagó szabad«, a »selymes puha fészkek hivatagó melegséggel«, néha-néha »illatos boduár«, vagy a tragikus

Czím adományozás. A király Al-igáássy Andor lugosi erdőtanácsosnak, az erdő-leazgatói ezimet adományozta. A méltán kiérdem-mtt szép kitértetéshez fogadja őszinte üdvözlésün-ket!

A szegedi üzletvezetőség köré-ből. A magyar államvasutak igazgatósága Pesty Árpád helyettes nagybeeskereki forgalmi fő-nököt szolgálattételre az igazgatóságba rendelte be.

Az Albina új titkára. Szép ki-tüntetés érte arany ifjúságunk egyik nagytehet-ségű, ambiciozus tagját. A nagyszabeni Albina takarékpénztár igazgatósága — mint értesülünk, — dr. Bredicsán Tiberiust a pénzügyi elnök első titkári állására meghívta. Dr. Bredicsán Tiberius, legközelebb már el is foglalja ez állását.

A rendőrség államosítása. Ré-góta hangoztatják rendőrségünk országsszerte való államosítását, mindezeidig komolyabb lépés nem történt. Széll jelenleg állítólag határozottan foglalkozik ez ügygel s a fontos reformot elő-készítő munkálatok a miniszteriumban nagyon már folynak is. Ez magyarázza meg azt a bel-ügyminiszteri leiratot is, melyet minap az összes vidéki városok megkaptak a bünygyi nyomozások költségeit illetőleg.

Járdáink és a — rendőrség.

Ilyenkor télviz idején, napról-napra s mind hangosabban hallani a panaszt, hogy járdáink tisztatlansága miatt egyes helyütt csupa loes-pocsbán kell gázolnunk, másutt ismét, mert a háztetőről le nem takarítják a havat, a tultelt csatornából csak úgy dől a ember nyakába a hideg tus, ami boszantóan kellemetlen. A botrányos állapot tisztán rendőrségünk lanya-ha ellenőrzésének róvándó fel. Reméljük azonban, hogy a r. kapitány a jövőben kellő intézkedéseit nagyobb szigorral fogja végrehajtani s elérjük talán azt is, hogy a folyókák takarításával az utczán nem fog tocsákká gyülemleni a víz. Kívánatosnak, ez nagyon kívánatos, de legfőbb ideje is.

Népkönyha Lugoson. A mutat-vány számunkban vonal alatt közölt s dr. Hand-ler Simon kiváló tollából eredő »Szegénység« ez. cikkelynek üdvös hatása már is mutatkozik. Mert mint örömmel értesülünk, társadalmunk előkelő köreben élénk mozgalom indult meg a népkönyha eszméjének megvalósítása iránt.

Uj telefon-állomás. A kereskedelem-ügyi m. kir. miniszter Krassó-Szörény vár-megyében a teregovai posta és távirtdahivatalnál, azzal egyesített törvényhatósági távbeszélő köz-pontot rendezett be.

színezetüeknél »édes hálóterem« leomló krepp-függönyökkel.

A Kárpátoktól az Adriáig valahány mo-deren tárcza jelenik meg a vonal alatt, az okvet-lenül az asszonyt, az édes, forró, család asszonyt mutatja be, a legképtelenebb variációkban, béli toalettekben és könnyű pongyolában.*

Oh ti édes, ingerlő, forró asszonyok! Mennyi rafinériával, mennyi kellemetlenséggel halmoznak el titeket hivatottak és hivatatlanok, avatottak és avatatlanok, ifjak és vénék.

A papiros szinte szikrázik a bájaitokra szórt jelzők fényétől és szinompájától, s a fel-sőbb leányiskolák szende növendékei szemérmes pirulással botránkoznak meg egy-egy modern, tüzes asszony perfid kalandjaín.

És a frázis mint a hullám hömpölyög a sorok között s nem is tárcza az, hol a vállak havára, az ajkak vérvörös gyöngyeire huszonöt-harminez csókot nem utalványoz ki a nem épen rossz izlésű fekete körszakálás világi.

És mennyi bűn és mennyi gyalázat talál édes otthont a tárczáknak nevezett vonal alatti merényletekben?

Mennyi bűnös asszony? És mily közön-séges furfanggal járnak túl a férjük eszén, hogy egy édes órát töltsenek nem az ő boudoirjukban.

A vezérczikk egébe szárnyaló hangokon döngi le a korrupciót s ha úgy kívánja a ma-gasabb érdek, véres szájjal zúgja le a hatalom birtokosait s az örök igazságu elvek és érvek agyonzafolására tör; feketének nyilvánítja a legfehérebb lapot, porba ezibál le minden törek-vést, sárral hajgál meg minden homlokot. A

* Bársony István például a nyulakat és kakukot táncoltatja. Szerkesztő.

Tanulmányuton. Klein Samu, a vidéken is jó hírnévnek örvendő, ismert lugosi fiatal szobafestő, mesterségét tökéletesbbiteni, hosszabb időre külföldi tanulmányutra ment.

Eljegyzés. Müller Adolf orsovai állami polg. iskolai tanár e napokban eljegyezte Keresztessy nyugalmazott hajóskapitány leányát, Gizellát.

Névmagyarosítás. Pollák Márton m. kir. csendőr, czimzetes őrsvezető, német bogaáni lakos családi nevének »Pálfi«-ra kért átváltoztatása, a folyó évi 135.666. számú belügy-ministeri rendelettel megengedtetett.

Karácsony a jégen. Fekete kávént-kat szüresölgetve ültünk tegnap este a kávé-házban. Vidám társalgás közben lapunk egyik poeta lelkü barátja az alábbi kedves kis epizodat beszélte nekünk:

Karácsony napján délután, a vashidon jövet, meglepetve láttam, hogy a szabad jégpálya, melyet a Temesen karácsonyfával díszítettek körös-körül, az örömműnep symbolicus képet adja. Megálltam hát s gyönyörködve néztem a koresolyázó ifjakat.

Esteledett már. A pályán ujjongva sürgő-lődők száma lassanként fogyott. A csinos fiatal pár azonban, kiket egyre figyelemmel kísértem, most is még kecsesen sikamlott a jégtükrön.

Egy szót sem szóltak, csak a szemük villant egybe olykoron.

A leányka szőke, fekete volt a fu.

Az egyik kanyarónál ekkor aczélzörrenés hallatszík, majd nyomban egy kettős csók csattanása riasztott fel melázásomból. Önkén-tlenül is erre felkiáltok a meglepetés hangján, míg a fiatalok riattan szaladnak a partra, sietve lecsatolni a koresolyát.

Egyik kérte, a másik adta, kérdem, melyikők most már a hibás.

— Az hiszem, — szól a társaságunkhoz vetődött s az elbeszélés egyik kíváncsi hallga-tója, — aki őket megzavarta, büntetést az érdemel.

Megkeresztelkedés a halálos

ágyon. Különös módon vált meg az élettől Temesvárott egy fiatal ember. Balog István egyéves önkéntes, Pollák Bernát temesvári orvos fia, hétfőn reggel a Nádor-kaszárnya ud-varán mellbelötte magát. Az alig huszéves katonát a kórházba vitték, ahol ápolás alá vették. Kis idő mulva az önkéntes szobájában levelet találtak, amelyben Balog annak a kívánságának add kifejezést, hogy mint keresztény akar meg-halni s ha a golyó nem öli meg rögtön, halála előtt kereszteljék meg. Az ezredes a haldokló kívánsága szerint azonnal papért küldött s

böles és tudós álarozát öltve, a legridegebb ké-szültséggel ostoroz füt-fát, osztogatja, szórja a tanácsokat, pedig a böles, a tudós kong az ürességtől, akár a — nagy dob.

És ha leszállunk a vezérczikk komoly piederstáljáról a legparányibb ujdonságozskaig, itt is azt találjuk, hogy a mennyasszony »bájos és művelt«, a vőlegény pedig rendszeren »az aranyifjúság kedveltebb tagja«.

Minden ügyvéd fiatal és ambiciozus, min-den orvos képzett és derék, minden politikus nagy jövő küszöbén álló.

A kereskedő szolid és előzékeny, a hiva-talnok ügybuzgó és tevékeny tagja a közigaz-gatásnak, minden katonatiszt snájdig és vakmerő.

Oh, mennyi frázis. De mennyi!

A halott feltétlenül Istenben boldogult; a szerkesztőség áldást és békét kíván a poraira s a gyászoló család fekete keretes nyilttérben kö-szöni meg: »minden jóbarátnak és jó ismerő-söknek...«

Megadom magamat, kékszemű szőke, igaza van önnek. Azért vagyunk, hogy frázisokat mondjunk s azért szinlelünk, fondorkodunk, hogy a szívünkbe oltott égő vágyakat, lázongó szen-vedélyeket eltitkoljuk, elnémitsuk, vagy elha-zudjuk.

És így zúg fölöttünk az élet vihara. Ont-juk nyakra-főre a frázist, egyik perczben sirunk, másikkban kaczagunk; de őszinték és igazak nem vagyunk és nem is leszünk soha.

Mert az élet a legnagyobb frázis!

Georgevits Jenő.

Teffert káplán még életben találta Balogot, aki szövege is kifejezte kívánságát. Balog erre telvetta a keresztiséget a pár percz mulva kiszendetett. Balog reménytelenül szeretett egy dettai katolikus leányt s emiatt lett öngyilkos.

Három gyermek pusztulása. Sulyos vesztés érte Stoján Jon hezeresi földmivest. A múlt héten három gyermeke: Constantin, Ilona és Akim, hirtelenül rosszul lett. A szegény embernek nem volt pénze rögtön orvost hívni s így a baj komolyra fordult. Szerdán bent járt a városban s itt egy orvosnak elpanaszolta a dolgot. Az orvos is adott neki egy vényt, az ember beszerezte az orvosságot s a gyermekeknek beadta. Másnap a 6-és 5-éves gyermek meghalt, a követő napon a harmadik is a ravatalon feküdt. Az orvosi vizsgálat tüdőgyuladást állapított meg.

A tárnába zuhant. Gyászos balvégzet érte f. hó 23-án este Mercsa Oktávián resicabányai munkást. A sötétségben botorálva, a szerencsétlen a tárna mélyébe zuhant s szörnyet halt.

Közöny. A jogosult iparosok f. hó 29-ére a városházára egybehívtak az iparhatósági megbízottak megválasztására. Sok száz iparos közül egyetlen egy sem jelent meg. És még iparosaink panaszkodnak a mostoha viszonyok miatt.

Zajlik a Temes. Az idő enyhültével a Temesen megindult a jég. Gyors menetét mi sem akadályozza. A pallónál mindamellett, a jégtáblák magasan összetörölődnek. Idejekorán a dolgon segíteni, nagyon is tanácsos. A tanács remélhetőleg megteszi a magáét.

Kézrekerült tolvaj. Mosics Leo 36-éves szerb illetőségű férfi Belgrádban 7000 dinár elikkasztása után kerekelt oldott. Mindenfelé keresték a sikkasztót, míg végre Orsován elesípték. Ez Ivácskovic Sofron határszéli rendőrbiztos és Kretsmann Győző rendőrmester érdeme, kik a sikkasztót megakadályozták az átkelésben. A tolvajnál 6360 frank készpénzt találtak, a ki tettét beismerete. Mosicsot Ivácskovic Sofron és Kretsmann Győző Zimonyba szállították és az ottani városi kapitánynak adták át.

Elfogott pénzhamisító. A lugosi rendőrség városunkban elfogta Pintye György országiszerte hirhedt pénzhamisítót. A jó madarat Aradra szállítják.

Megmarta egy veszett kutya. Jorgony Ikonie gyanútlanul haladt a mult szombaton Gruin község utczáján. Egyszerre czamogva elébe került egy nagy komondor. A kutya a lábába kapott. A jankiáltásra elősiető emberek a kutyát leütötték. A kutya veszett volt. Az asszonyt másnap Budapestre a Pasteur-intézetbe szállították.

A gyilkos kő. Sok emberre vált végzetessé a kővel való dobálás. Most is egy ilyen szomorú esetről értesülünk. Luminosz Zaharie és Popa Filip Kuptore-Székel községben kövekkel hajigáltak egymást. A még alig 12-éves Luminosz oly szerencsétlenül ütötte társát homlokra, hogy az szörnyet halt.

Eltűnt pénz. Koritsánszky Gyula, Orsován állomásozó m. kir. honvéd főhadnagy lakásáról pár nap előtt 700 korona készpénz és két váltó tűnt el, eddig teljesen ismeretlen módon. A váltók egyike 1200, másika 300 koronáról szólott s Koritsánszky Gyula és Koritsánszky Gábor aláírásaival vannak ellátva. A tolvajok nyomára, bár a csendőrség a legerélyesebb nyomozást folytat, nem sikerült még rájönni, pedig nem annyira a készpénz, mint inkább a váltók eltűnése okoz a megkárosult főhadnagynak gondot.

EGYESÜLETEK.

Sylvester-estély. A népművelő-egylet tagjai számára s ezek közreműködésével ma este, a következő műsorból álló Sylvester-estélyt rendez belépő díj mellett: 1. »Das Arbeiterlied«, előadja az egylet férfikara Barth Gyula karmesteri vezetése mellett. 2. »Wer ist Schuld?« Couplet-Duett. Szereplők: Stemper János úr és Drechsler Anna k. a. 3. »Sängerfluch«, Parodia, előadja Jänner Mihály. 4. »Schneidercouplet«, előadja Stemper János. 5. »Klapphornverse«,

előadja Graubvogel János és Waezlawek Otto. 6. »Büvészki mutatóványok«, előadja Saladin József. 7. »Gebirgslylle«, koncertdarab, ezután előadja Hurter Leontin k. a. és Barth Gyula karmester. 8. »Ein Zimmerherr«, vígjáték egy felvonásban C. Jimu-tól. Előadja: Augner József, Gaál Anna k. a., Grautvogel Jstván, Berwanger István és Leinwald Kath. k. a. 9. »Lied der Arbeit«, előadja az egylet férfikara Barth Gyula karmester vezetése mellett. 10. »Es ist um aus der Haut zu fahren...«, Couplet, előadja Stemper János. 11. »Rákóczi emléke«, költemény, szavalja Hoppe Antal. 12. »Az ajánlott levél«, vígjáték egy felvonásban. Irta Labiche Eugen. Szereplők: Ménesi József, Drechsler Anna k. a., Hoppe Antal, Augner Georgina k. a. 13. »Waldesecho«, koncertdarab, előadja ezután Barth Gyula karmester. 14. »Az ember tragédiájának« utolsó jelenete, Madách-tól. Szereplők: Jänner Mihály, Mihályi László, Leinwald Kath. k. a., * * * és Augner Georgina k. a. Mint e fényes műsorból látható, az estély igen sikerültnek ígérkezik. Az előadásokat külön e czélra fölállított színpadon rendezik, s a rendezőség általában mindent megtett az est siker érdekében. Különösen ki kell emelnünk Mehoffer Viktor akadémiai festő urat, aki értesülésünk szerint a legnagyobb önzetlenséggel s meg nem szűnő buzgalommal dolgozott a színpadi kellékek előállításán. Különösen a színpadok megfestésén, amelyeket aztán az egyletnek átengedett.

Báró Hirsch-egylet közgyűlése. A báró Hirsch Mór jótékonyági és önszervező-egyesület lugosi fiókja f. hó 28-án d. u. 3 órakor, a Lugosi Iparosok Dalkörének helyiségében tartotta ez évi rendes közgyűlést. Az elnöki megnyitó beszéd után, Morvai egyesületi jegyző felolvassa a végrehajtó bizottság 1902. évi jelentését. Eszerint a lefolyt 1902. év kiválóan kedvezőnek mondható, mert ez évben a tagok száma ismét s ezúttal rohamosan növekedett. Tagok száma 1902. év december hó végén: 234 család. A fiók-egylet ezidőszent két orvossal rendelkezik. Orvosok: dr. Hüpsch Ig. és dr. Mérei Manó. Az év folyamán 12 rendes és 2 rendkívüli választmányi ülés tartott. A pünkösd vasárnapján tartott nagy-szabású mulatságának tiszta jövedelme 222 kor. volt, mely összeg a tartalékalap javára kezeltetik. Ez évben a fiók-egyletnek két halottja is volt. És pedig: Schulez Béla és Reich Salamon. Mindkettő a C-osztályhoz tartozott. A titkári jelentés szerint a lefolyt 1902. évben a bevétel 8947 kor. 90 fill., a kiadás 8947 kor. 90 fill. A lugosi fiók tulajdonát képező tartalékalap 204 kor. 74 fill., mely összeg a »Krassói takarékpénztár«-ban őriztetik, gyógyviz-tartalékalap 111 kor. 58 fill., összesen 316 kor. 32 fill., gyógyvizekre 1902. évben kiadatott 19 kor. 30 fill., maradvány 297 kor. 02 fill. Mindkét jelentés tudomásul vétetett. Végrehajtó bizottsági tagokul 1903. évre megválasztottak: Paraskievits István, Mohilo Oszkár, Tandler Fülöp, Kirschner Ignác, Morvai Armin, Menyhárt Ferencz, Psenicska János, Anna Károly, Spiegel Ign., Kondaly Aurél, Pongrácz Ignác, Pető Ernő, Rosenzweig Ignác, Nasswetter István, Zohner Lajos, Maltry János, Koch Fülöp, Tiapu Gyula, Mohilo Kálmán, Funk Jakab, Hecker Viktor, Horak Rudolf, Tukulia Gyula, Gilg Antal, Csákány Ágoston, Ignea Sándor, Husserl Béla, Sostari Mikály, Mayer György, Bock Adam. Póttagok: Frühwald Mihály, Kina Antal, Bohn Péter, Grimm Adolf, Griffaton Mihály, Major Lajos.

Jóváhagyott alapszabályok. A »Temesvár-gyárvárosi kereskedelmi alkalmazottak önképző körének« alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium a f. évi 124.071. szám alatt a bemutatási záradékkal ellátta.

TANÜGY.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bacilla Floris oklevés tanítót a goleczki volt határvidéki községi elemi iskolához egyelőre ideiglenes minőségben rendes tanítótá kinevezte.

Wlassics újabb munkálatai.

Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter a parlamenti szünetet — mint értesülünk — arra használja föl, hogy a tanítóképző-intézetek új tantervén az utolsó simitásokat végezze. Az új tanterv néhány hét alatt meg fog jelenni. Hasonlóképpen foglalkozik most Wlassics a gymnáziumi tanterv-utastással, amelynek megjelenése szintén rövid idő alatt várható.

Beiratások az egyetemen.

A budapesti tudomány-egyetemen, mint tudva van, legutóbb is anomáliák fordultak elő az utólagos beírás és tandíjfizetés körül. Ezeknek akar véget vetni az az új rendelet, amelyet most a közoktatásügyi miniszter becsátott ki a hazai egyetemek és főiskolák rektoraihoz, illetve igazgatóihoz. A rendelet véglegesen szabályozza a leírás és tandíjmentesség ügyét. Eszerint a rendes beiratást az első félévben szeptember 1—15-ike, a másodikban január 7—22-ike közt kell elvégezni. A tandíjmentesség ügyét a beiratást követő két hét alatt kell elintézni, E határidőn túl utólagos beírásnak helye nincs. A rendes előadás az első félévben pontosan szeptember 16-án, a másodikban január 23-án kezdődik.

A reáliskolában érettségizett egyetemi joghallgatók alapvizsgálata. A vallás- és közoktatásügyi miniszter legújabb rendeletében felhatalmazta az összes egyetemi és akadémiai jog- és államtudományi karokat, hogy amidőn oly joghallgatók jelentkeznek első alapvizsgálatra, akik tanulmányaik első félévét reáliskolai érettségi bizonyítvány alapján mint rendkívüli, második félévét pedig ez időközben megszerzett latin kiegészítő érettségi bizonyítvány alapján már mint rendes joghallgatók végezték — ezeket az első alapvizsgálatra becsásásák. Felhatalmazta továbbá a jog- és államtudományi karokat, hogy amennyiben az említett engedelem alapján vizsgázó joghallgatók mindkét alapvizsgájukat a szabályszerű időben leteszik, a végbizonyítványt ezeknek a nyolcz, illetőleg hét félévi tanidő szabályszerű belevégzése után kiadják — tekintet nélkül arra, hogy az illetők első félévüket mint rendkívüli hallgatók töltötték.

KÖZGAZDASÁG.

Selyemgombolyító Lugoson.

Rég vajudó ügy ez már. Hosszu tespedés után a napokban tartott városi közgyűlésen végre egy lépéssel közelebb hozták a megvalósuláshoz. Elvben t. i. már el is fogadták a selyemgombolyító felépítését Lugoson. Sőt a napokban egy néhány orsóval kiprobálják a vizet, hogy vajjon nem tartalmaz e oly anyagokat, melyek a selyemgombolyítást lehetlenné tennék. Il letékes helyen azt hiszik, hogy ettől nincs miért tartanunk.

A terv szerint a selyemfonoda 100 orsóra volna berendezve s itt 200—300 ember nyerne alkalmazást.

A városnak e czélra egy alkalmas területet kellene átengednie s 100.000 koronával az építkezéshez is hozzájárulni. Az állam 3%-ot fizetne a városnak ezen összeg után s a selyemgombolyító üzemből tartásáról maga gondoskodna.

Ajánlat ez, aminőt visszautasítanunk nem szabad; a gyáripár illetén megteremtésére az alkalmat két kézzel is megragadni azért el ne mulasztjuk.

S mi hisszük, hogy e téren városi képviselő-testületünk böles belátásával, akaraterejével találkozzunk. Ugy, hogy 1903. év folyamán a selyemgombolyító felépítéséhez már hozzá is foghatunk.

Ez volna hazánkban a 7-ik selyemgombolyító. A hatodik a tavasszal Mohácsoson kezdik felépíteni.

Borkiállítás.

A verseczi borászati egyesület 1903. január 5-én a »szőlővenyigé«-hez címzett vendéglő nagytermében borkiállítást fog rendezni, mely iránt bortermeleők, vendéglőseik s általában a fogyasztó közönség körében élénk érdeklődés mutatkozik. A borok az egyesület által ezen czélokra átengedett 7 deczis üvegekben állítandó ki, be még pedig minden borfajtából 2 üveggel. Fel kell tüntetni minden

kiállítanak, hogy milyen és mennyi borkészlete van, a határ melyik részéből szüretelték. A kiállítandó borokat a kiállítást megelőző nap esti 5 órájáig kell átszolgáltatni a rendező bizottságnak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A lugosi kir. járásbírósa 1903. évre szóló ügymenet beosztása kedves újévi ajándékként lepi meg a jogkereső közönséget egy új sommás bíróval. Ezután már nem két, hanem három irodában is tárgyalják a sommás ügyeket, e mi az elintézés körül eddig gyakran észlelt nehézségeket bizonyára tetemesen csökkenteni fogja. Az új járásbíró Mihályi Sándor bizonyára minálunk épp úgy meg fogja nyerni bíróársainak és a közönségnek bizalmát, a mint eddigi állomásán is nagy kedveltségnek örvendett. Csak az ügyvédekre nézve jelent az Sp. III. újabb fáradságot, mert az, kinek mindhárom helyen egyszerre kell megjelenni, súlyos fizikai probléma előtt áll. Bizunk azonban járásbíróink kitérő vezetőjében, nagyságos Juscsitz Károly úrban, hogy ezen kérdést is sikerrel fogja megoldani.

Ezután röviden regisztrálni akarjuk az ügybeosztás vázlatát:

A Bonnáz-utca 2 sz. alatti járásbírósi épületben ezután is lesz nags Juscsitz Károly irodája, hol az elnöki végrehajtási, anyakönyvi ügyek és polgári megkeresések, valamint a vegyes ügyek nyerne elintézését.

Mihályi Sándor kir. járásbíró látja el a fizetési meghagyásokat, egyezségeket, valamint a sommás perekből és előleges bizonyítás elrendelése iránti kérelmekből az első rendű alperes családi nevének kezdőbetűje szerint, az A-tól G-ig betűvel kezdőket. Ugyanitt vétetnek fel keddi napokon szóbeli keresetek és kérelmek, amennyiben sommás polgári ügyekre vonatkoznak. Kunsch Gábor kir. aljárásbíró úr ezután is az örökösödési ügyeket referálja.

Kormoss Aladár kir. aljárásbíró úr az összes vétség és kihágási ügyekben ítélkezik és keddi napokon nála mondhatók jegyzőkönyvbe az ezen ügykörbe eső panaszok és kérelmek. A Templom-utcai épületben tárgyalnak ezután is Jákó Imre és Cserna János kir. aljárásbíró urak sommás perekben és előleges bizonyítás elrendelése iránti kérelmekben. Csak hogy az előbbi az alperes családi nevének kezdőbetűje szerint H-től O-ig, az utóbbi P-től Z-ig kezdődőket.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Havel Jenő karánsebesi kir. törvényszéki albirót az orsovai kir. járásbíróshoz mint végleges székhelyére kirendelte.

SZINÉSZET.

Cyrano de Bergerac.

In magnis et voluisse... és mi kalapot emelünk derék színészeink előtt Cyranoért. Francia szellemet hozni a lugosi színházba, finoman csiszolt versekben szavalni el az incarnatus operette közönségnek a végtelenül szerelmes de rút, a hős de fölöttébb peches gascognei poeta búját, bánatát, szinpadra hozni azt a finom de oly igen szomorú témát, hogy hiába minden lehetőség, lángész és nagyszerű egyéniség, — egy átkozottan nagy orr, a külsőség tönkre teszi a csillagok felé szárnyaló zsenit is e nyomorult sártekén: — ismétljük, mindezt a vas-kos kézzelfoghatóságokhoz szokott közönségnek bemutatni oly vállalkozás, a mely még akkor is elismerést érdemel, ha...

Mert itt a bükkenő.

Kemény minden erejét, egész tudását belevitte Cyrano — ezt lehetetlen nem honorálni. Öröm volt látni azt a komoly ambíciót, a melylyel nagy és igen nehéz feladatát megoldani törekedett. S ez egészben véve sikerült is. Utolsó jelenetében, a mikor az elfogultság, előítélet, a buta társadalmi konvencionális rémeivel, életének ez állhatatos ellenségeivel küzdök, a melyek miatt az ő nagyszerű egyénisége sohasem érvényesülhetett, — e jelenetben egyszerűen tragikai maagaslatra emelkedett.

Egyet azonban nem tudunk megérteni: azt nevezetesen, hogy miért öltötte magára az elmés nemes manchainak maskját? Cyrano szenvedélyesen szerelmes de nem hőbortos, amint-hogy Roxana nem Duleinea. Cyrano ábrándozó de nincsenek rögeszméi, mint a rablólovagok retentő ellenségének. Cyrano hős, husból és vérből való kemény legény, — de nem ront birkáknak és szelmalmoknak. Cyrano testbenlélemben egészséges, féktelenül szenvedélyes aristokratája a szellemnek, — az elmés nemes pedig egy meghibbant velejű ábránd-kergető.

Miért hát az ő maskja?

Még egyet. Nagy szerelmi duettjét elismerendő igaz pathossszal játszotta meg Kemény. Mégis kárba ment félig-meddig igyekezete: — jövőre okvetlenül nagyobb gondot kell fordítania az érthetőségre e jelenetben. Szavainak nagy része egyszerűen érthetetlenül hangzott el. A nehézségekkel tisztában vagyunk. Az éj csöndje, a rendkívül kényes helyzet Christian miatt, a meglepetéstől való félelem nem közönséges feladat elé állítja a művészt; de bizunk benne, hogy Kemény becsületes és komoly törekvésének sikerülni fog azt a kívánságunkat is teljesíteni, hogy e rendkívül poetikus jelenetet egészen élvezhetővé tegye.

Győri Matild is elismerendő törekvéssel igyekezett elfogadhatóvá tenni a precziense, a pedáns filozofus módjára distingváló, ábrándos és szeszélyes Roxant. És nem az ő hibája, hogy e képtelen alak, a ki szép szavakat, költői lelket hajhászva üres de cifra bábót kap, nem tudta rokonszenvünket látható módon megnyerni.

És ezzel aztán végeztünk is. Mert hogy Guiche gróf készültsége miatt iszonyu félelmet állottunk ki; hogy a »gascognei legények« operette-alakjai és hangjuk a mi lelkesedésünket nem bírták úgy felszítani, mint Cyranoét s az a ragyogó dithirambusa helyett más nótát volna kedvünk énekelni »a gascognei legényekről«, hogy a tömegnek élettelenek voltak s a finom verseket keréketörték, végül, hogy a sűgő kollegiáitását fölöttébb hallható módon demonstrálta, — mindezek oly doigok, e melyekről nem szívesen emlékezünk meg.

Közönség szép számmal.

TÁVIRATOK.

Bartok Lajos meghalt.

Budapest, december 31. (A „Délvidéki Lapok“ eredeti távirata.) Bartok Lajos hírneves költőnk, volt függetlenség párti országgyűlési képviselő ma reggel hét órakor meghalt. Közvetlen halála előtt látták el az utolsó kenettel, mi közben mélyen megrendülve sirva fakadt.

A főrendiház ülése.

Budapest, december 31. (A „Délvidéki Lapok“ eredeti távirata.) A főrendiház ma rövid ülést tartott, melyben Lukács pénzügyminiszter a főrendek összeférhetetlenségéről a törvényjavaslatot benyújtotta.

A szász király haldoklik.

Drezda, december 31. (A „Délvidéki Lapok“ eredeti távirata.) A szász királyt az utolsó napok eseményei teljesen megtörték. Környezete a katasztrófától tart. A trónörökös ügyében lázasan keresnek valami expedienst, mert a király elhalálása esetén a trónörökös királynő lesz, miáltal a helyzet bonyadalma végtelenül fokoztatnék.

A kiegyezés.

Bécs, december 31-én. (A „Délvidéki Lapok“ eredeti távirata.) Körber miniszterelnök tegnap este Széll fölkereste és vele a késő éjjeli órákig tárgyalt. Ma kora reggel mindketten külön-külön Ő Felségénél kihallgatáson voltak. Helyzet változatlan.

Bécs, december 31. (A „Délvidéki Lapok“ eredeti távirata.) Széll Kálmán miniszterelnök egy iránytadó államférfi előtt ma kijelentette, hogy a mennyiben a mai nap is eredménytelenül telne el, a maga részéről a további tárgyalásokat végleg megszünteti.

Széll Kálmán Budapesten.

Budapest, december 31. (A „Délvidéki Lapok“ eredeti távirata.) Széll Kálmán miniszterelnök ma délután Bécsből visszaérkezett. A megjelent hírlapírók előtt a helyzetről nem nyilatkozott.

Kiadó-laptulajdonos: Szidon József.

NYILTTÉR.

Összes vendégeimnek jóakaróimnak
boldog újévet
kivánok!
Neuberger Ármin
kávés.

Nagyrabecsült vendégeinek örömteljes
boldog újévet kíván
Schwarz Antal
„Posta“-szálloda.

Mélyen tisztelt vendégeinek
boldog újévet kíván
Szosztarics Mihály
borbély és fodrász.

Boldog újévet
kiván tisztelt vendégeinek
Schwager Tobiás
vendéglős.

B. u. é. k.

Király-u. 1. **Schwarz Bertha**
(Schatteles Mihály főkja.)

Tisztelt vendégeimnek és jóakaróimnak
boldog újévet
kivánok!
Pfeiler Samu
vasuti vendéglős.

Klein Samu

szobafestő és mázó

Lugos, Szende-utca 5.

Francia társalgó-órák
és

Magán-táncztanítás

íránt érdeklődőknek szives felvilágosítással szolgál

Láposi Gusztáv

Templom-v. 25.

2302. végreh. szám. 1902.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lugosi kir. járásbíróság 1901. évi V. I. 2824. számú végzése következtében Dr. Fränkl Nándor ügyvéd által képviselt Lugosi Népbank javára, Mikuleasza Constantin és t. ellen 70 korona és jár. erejéig 1901. évi november hó 26-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 950 koronára becsült faépületek, tengeri, lovak, kocsik, széna, ökrökből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lugosi kir. járásbíróság 1901. évi V. I. 2824. számú végzése folytán 70 korona tőkekövetelés, ennek 1899. évi decz. hó 27. napjától járó 6 százalékos kamatai, $\frac{1}{3}$ százalékos váltódíj és eddig összesen 64 kor. 78 fillben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zsábáron alperesek lakásán leendő eszközzésére 1903. évi jan. hó 16. napjának, délutáni 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Lugoson, 1902. évi december hó 30. napján.

Frank Zoltán,
kir. bírósági végrehajtó.

Politzer Samu
„Arany-Páva“-szálloda

Német-Lugos.

A n. é. vidéki közönség és a t. utazó urak figyelmébe tisztelettel van szerencsém ajánlani az első rangú, kényelmesen berendezett szállodámat.

Étterem és Kávéház.

Kitűnő konyha, hamisítatlan tiszta italok. Gyors és figyelmes kiszolgálás. — Olesó kosztbérlet házban és házon kívül. — Bérkocsi bárhova és minden időben kapható.

Szives látogatásért esd:

Politzer Samu,

vendéglős.

2—2

Alapított: 1872. évben.

Legnagyobb kötéláru-raktár

Greku E.

Lugos, Izabella-tér.

Ajánlom zsákok, hevederek, kenderesejú és minden e szakmába vágó cikkekkel dúsan felszerelt, 30 év óta fenálló raktáramat.

Vidéki rendelések

postafordultával pontosan eszközöltetnek.

Nagy, nemesített fehér fajszerűt
Yorkshire törzstenyészet
Bolduri gazdaság Lugos mellett.

Többoldalu kérdésre van szerencsém értesíteni, hogy a zárlat száj- és körömfájás miatt a megyében, valamint a tenyészetemben a sertésvész miatt fel van oldva s a sertészállítás már megkezdődött.

Készletben van jelenleg 2—3 hónapos, 4—5 hónapos malacz, 8—10 hónapos és 1 éves kan, 2 drb eredeti importált tenyészkan.

Az egész állomány vérszen átment.

Berni fajmarha törzstenyészetemből van $1\frac{1}{2}$ — $1\frac{3}{4}$ éves tenyészbika eladó.

Eckstein Fülöp, Lugos.

Tisztelt vendégeimnek
boldog újévet kívánok!
 özv. **Strasser Vilmosné**
 kávé.

Boldog új évet kíván
 t. vendégeinek

Gilg Antal
 vendéglős.

Boldog újévet kíván
 mélyen tisztelt vendégeinek
Politzer Samu
 Páva-szálloda.

Mélyen tisztelt vendégeimnek
boldog új esztendőt
 kívánok!

Sugár Miksa
 Corso kávéház.

Boldog újévet
 kíván tisztelt vendégeinek

Bucusz Romulus
 vendéglős.

Boldog újévet
 kíván tisztelt vendégeinek

Wagner Ede
 borbély és fodrász.

Első lugosi mélykút-fúrási vállalat
Kirschner és Társa
 épület- és műlakatos-üzlete — Lugos, Templom-u. 13.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, u. m. **vízvezeték**,
fürdőszoba-berendezéseket, angol klozet, a legegyszerűbbtől a leg-
 finomabb kivitelig, **szivattyú felszerelések** jótállás mellett.
Takaréktűzhelyek mindenféle mintában készülnek.
Kútfúrások jótállás mellett furatnak és a legjobb ivóvíz biztosítatik.
Költségvetések és **rajzok** ingyen.

Ő Felsége a szerb király udvari szállítója.

STEINMANÓ

szijgyártó és nyerges-mester

BUDAPEST, Váci-körút 27. (a Páris-szállóda mellett).

Elvállal mindennemű e szakba vágó munkákat.

Javítások pontosan eszközöltetnek.

A kőbányai Polgári serfőzde részv. társ. főraktára Lugos.

Temesvári-utca 35/213-sz.

Gondoskodjatok a gyermekeitekről!

Az Első Leány-kiházasító-Egyesület m. sz.

Budapest,

Teréz-körút 42/43 (saját palotájában).

Leány- és Fiu-Biztosító-Intézet

mindenkinek alkalmat nyújt arra, hogy csekély havi vagy évnegyedi járulékkal családjáról gondoskodhassék s pedig oly kedvező feltételek mellett, hogy egy családfőnek nem szabadna ez ügyben közelebbi felvilágosításnak beszerzését elmulasztani. A fokozatos járulékok változatlanok, szabottak és külön illeték nem fizetendő. A tagok a tisztajövedelemből évente 50%-ban részesülnek és elhunytuk esetén további fizetés kötelezettsége megszűnik s a kiházasítási-díj, ugy a nyereségjutalék annak daczára idejében és minden levonás nélkül kifizetetik. Felvilágosítással szolgál:

Neumann Ármin és társa

Husserl Béla, központi felügyelő Krassó-Szörénymegye részére.

Az „Anker“ életbiztosító társaság
 főügynöksége.

Olcsó díjszabás.

5% kamat biztosítva van a befizetett tőkeért.

A szabadalmazott bécsi es. és k. tüzbiztosító
 társaság főügynöksége.

Magyarországi vezérképviselő **Budapest**,
 Alapított 1824. évben.

A biztosítási összegnek 20% nyereségben részesülnek
 a biztosítottak.

Eczet-szeszgyár, Temesvári-utca 35/213, sz.

Neumann Ármin és társa.

**Oppenheim Vilmos áruháza, Lugos, Izabella-tér, Dr. Major-féle házban, ajánl
ujévi ajándéku!**

Uraknak:

ingeket, kézelőket, gallérokat, nyakkendőket, keztüket, kamasnikat, czipőket, pénztárcákat, dohányzókészletet, sárezipőket (gyermek számára is). — Divatos kalapokat puha és kemény faconban, Plesz Vilmos csász és kir. kalapgyárából, melynek kizárólagos eladásával Lugoson ezégem bizatott meg.

Hölgyeknek:

fehérneműeket, teljes menyasszonyi kelengyét, női- és leányczipőket, harisnyákat, mindenféle keztüket, bluzokat, kötényeket, sárezipőket, ugyszinte minden más divatárut. — Legfinomabb illatszerek. Mindenik áru csodálatosan **olcsó árban** adatik, miről meggyőződést szerezni a n. é. közönséget tisztelettel kéri:

Oppenheim Vilmos.

Alkalmi vétel!

Az előrehaladott idény miatt a következő árukat mélyen leszállított áron eladom:

Női- és gyermekkalapok.

Ruhaszövetek, méterje 20 krajczártól feljebb.

Gyapjuszövet, 120 cm. széles, méterje 60 kr.

Divatkolme, mosható, méterje 18 kr.

1 készlet: 2 ágyterítő, 1 asztalterítő, 2 frt 60 kr.

1 vég jó vászon, 4 forint

Női glaçkeztü, 60 kr.

Férfi glaçkeztü, 80 kr.

Házi czipő, 55 kr.

Amíg a készlet tart.

Weismayer Lipót

Dobra-uteza, a megyeházzal szemben.

Concordia'-szálloda Román-Lugos.

Elsőrangú szálloda, szép és tiszta szobákkal 80 krajczártól feljebb. Étterem, remek kerthelyiséggel, villanyvilágítással. Kitűnő konyha, pontos és figyelmes kiszolgálás. Naponta friss villás-reggeli. Kőbányai Dréher-féle máreziusi sör és tiszta borok.

Elegáns kávéház.

Kosztbérlet a házban és házon kívül. — Nagy beszálló-udvar istállókkal. Bérkocsi a nap minden szakában és minden irányban olesón rendelkezésre áll.

Tisztelettel

Gilg Antal,

vendéglős.

Deutsch Testvérek és Társa

Lugos.

Dús választék

a legfinomabb, legdivatosabb női ruhaszövetekben, selymekben és diszekben.

Különlegességek női- és gyermek-confectióban.

Gyapjuszövetek férfióltönyöknek.

Asztalteritékek. Vászónárak.

Futó- és sofa-szőnyegek.

Ágy- és asztalterítő.

Szigoruan szabott árak mellett.